Ředitel ÚSTR připomněl hrdiny z Ďáblic a sklidil potlesk

Datum	17.9.2026
Subjekt	Ústav pro studium totalitních režimů ČR
Autor	PETRA JUNGWIRTHOVÁ
Region	Tschechische Republik
Kategorie	Kultur

Ladislav Kudrna: ÚSTR nese odpovědnost za paměť i spravedlnost Ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) Ladislav Kudrna vystoupil na slavnostním večeru u příležitosti 25. výročí projektu Paměť národa, který společně vytvářejí Český rozhlas, Post Bellum, a ÚSTR. Ve svém projevu připomněl nejen výsledky práce Ústavu v posledních letech, ale také jeho rostoucí význam při vyrovnávání se s důsledky komunistické diktatury a ochraně historické paměti. Jeho projev provázel potlesk na otevřené scéně.

Ladislav Kudrna zdůraznil, že ÚSTR dnes představuje jednu z klíčových institucí, které systematicky zkoumají moderní české dějiny, dokumentují zločiny totalitních režimů a přispívají k demokratické kultuře společnosti. *„Jsem hrdý na práci svých kolegyň a kolegů, kteří za poslední čtyři roky napsali přes 60 monografií, uskutečnili stovky přednášek pro školy a veřejnost či desítky mezinárodních konferencí. Jsem hrdý na to, jak zaměstnanci Ústavu aktivně zachraňují ukrajinské archivní dědictví a spolupracují s ukrajinskými kolegy. To, že od minulého roku zastupujeme Českou republiku v prestižní Evropské síti Paměť a solidarita, beru jako ocenění jejich práce. A to samé platí pro prestižní Mezinárodní cenu za spolupráci a demokratické hodnoty, kterou Ústavu v srpnu 2025 udělil Evropský institut pro poznání holocaustu a totalitarismu*," uvedl **ředitel ÚSTR**.

Jeho vystoupení připomnělo, že Ústav v posledních letech významně rozšířil své aktivity nejen v oblasti historického výzkumu, ale také při naplňování nových zákonných kompetencí zaměřených na odškodňování obětí komunistického režimu a oceňování účastníků protikomunistického odboje. *„Ústav společně s Archivem bezpečnostních složek jsou dnes hlavní instituce, které se aktivně vypořádávají se zločiny komunismu. Na základě nových zákonných agend, na jejichž tvorbě se podílely, zpracovávají a vydávají stanoviska, díky nimž jsou odškodňováni disidenti nucení k vystěhování v rámci akce Asanace i disidenti šikanovaní na základě politického ochranného dohledu. Obě instituce zpracovávají stanoviska k udělování ocenění účastníkům odboje a odporu proti komunismu. Novela zákona umožnila řediteli Ústavu podávat návrhy k ocenění statečných mužů a žen. Díky tomu se ocenění účastnice odboje a odporu proti komunismu dočkala i Marta Kubišová,"* uvedl **Ladislav Kudrna** doslova.

Silný moment večera nastal ve chvíli, kdy Ladislav Kudrna otevřel téma Ďáblického hřbitova. Připomněl, že právě zde leží v hromadných šachtách mnozí hrdinové druhého a třetího odboje, kteří dosud nebyli důstojně pohřbeni. Jeho slova vyvolala spontánní potlesk publika přímo během vystoupení, což ukázalo, jak silně toto téma mezi přítomnými rezonuje. *„Zaměstnanci Ústavu zpracovali seznamy bývalých komunistických prominentů, jimž byly a budou snižovány důchody. A konečně, od konce minulého roku přešla do gesce Ústavu problematika ďáblického hřbitova, kde jsou hrdinové druhého a třetího odboje pohozeni jako zvířata v hromadných šachtách. Nenecháme je tam, protože si zaslouží naši úctu a důstojný pohřeb,"* prohlásil **Ladislav Kudrna** za potlesku přítomných.

Ředitel ÚSTR současně upozornil na význam institucí, které uchovávají dokumenty komunistické státní moci a zpřístupňují je badatelům i veřejnosti. Podle něj je jejich existence zásadní podmínkou

pro zachování historické paměti a obranu demokracie:

„Pokud v roce 2030 zanikne Archiv bezpečnostních složek, obávám se, že Ústav ho bude brzy následovat. Jsem hrdý na to, že po nás zůstanou hmatatelné výsledky – monumentální díla, jakými jsou čtyři díly Popravených z politických důvodů nebo unikátní projekt dějin Státní bezpečnosti, jehož první díl vyjde na podzim tohoto roku. V našem bývalém sídle, nechvalně proslulém žižkovském torzu, vítala návštěvníky skleněná tabule s nápisem, že ten, kdo nezná svoji minulost, je nucen ji opakovat.“

Vystoupení Ladislava Kudrny ukázalo, že ÚSTR již dávno není pouze vědeckou institucí. Vedle výzkumu moderních dějin hraje stále významnější roli při rehabilitaci obětí totalitních režimů, zachování paměti národa a ochraně demokratických hodnot. Potlesk, který sklidil při zmínce o Ďáblickém hřbitově, byl symbolickým potvrzením, že práce Ústavu má nejen odborný, ale i hluboký společenský význam.

https://www.ustrcr.cz/reditel-ustr-pripomnel-hrdiny-z-dablic-a-sklidil-potlesk